

Статистичко истражување за угостителството

T_УГ.11_Q_MK_2022_4

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт
	Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт
	Одделение за туризам, внатрешна трговија и услуги.
1.3	Лице за контакт
	Златко Мирчевски
1.4	Звање на лицето за контакт
	Помлад соработник
1.5	Поштенска адреса
	ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
1.6	Електронска адреса
	zlatko.mircevski@stat.gov.mk
1.7	Телефонски број
	00389 2 3295662
1.8	Факс
	00389 2 311336
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците
	18/11/2023
2.2	Последна објава на метаподатоците
	18/11/2023
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
	18/11/2023
3	Статистичка презентација

3.1	Опис на податоците
	Податоци за прометот, вкупно и по видови на услуги, промет по видови и категории на објекти, вработените по тримесечија и годишно, капацитетот изразен според бројот на седишта.
3.2	Систем на класификации
	<ul style="list-style-type: none"> • Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2. • Номенклатура на територијалните единици за статистика - НТЕС
3.3	Опфат на сектор/и
	I/3 - Објекти за сместување и сервисни дејности со храна (оддел 55 и оддел 56)
3.4	Статистички концепти и дефиниции
	<p>Угостителски деловен субјект се сметаат угостителските деловни субјекти и дуќани што се регистрирани за вршење на угостителски услуги.</p> <p>Угостителска работна единица се смета секој угостителски објект чија работа е одредена со акт за основање, во согласност со видот на угостителските услуги што ги извршува (хотел, мотел, ресторан, кафеана, бифе и друго). На овој начин се дефинираат и работните единици на други деловни субјекти во кои угостителството претставува споредна дејност.</p> <p>Вредноста на прометот во угостителството претставува вредност на извршените услуги за сместување, исхрана, точење на пијалаци, како и други стокови и нестокови услуги (продажба на тутун, сувенири, превоз на гости и багаж, ПТТ услуги и слично). Вредноста на прометот е искажана во тековни цени со вклучен ДДВ.</p>
3.5	Статистичка единица
	Извештајни единици: Деловните субјекти коишто според Националната класификација на дејностите - НКД Рев.2 се распределени во секторот 3-Објекти за сместување и сервисни дејности со храна, во одделот 55-Објекти за сместување и 56-Дејности за подготовка на оброци и служење на храна.
3.6	Статистичка популација
	Деловните субјекти коишто се припаѓаат на секторот 3-Објекти за сместување и сервисни дејности со храна, во одделот 55-Објекти за сместување и 56 Дејности за подготовка на оброци и служење на храна, според НКД Рев.2. Исто така и деловните субјекти коишто во својот состав имаат деловна единица чија дејност припаѓа на овие оддели.
3.7	Референтна област
	<ul style="list-style-type: none"> • НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија) • НТЕС 3 (статистички региони) • НТЕС 4 (општини) • НТЕС 5 (населени места)

3.8	Временска покриеност
	<ul style="list-style-type: none"> Од прво тримесечје 1972 година.
3.9	Базен период
	Не е применливо.
4	Единица на мерење
	Број, денари, индекс, стапка (%).
5	Референтен период
	Тримесечје.
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
	<p>НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА</p> <p>Закон за државна статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013 , 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.31/20) (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx).</p> <p>Програма за статистички истражувања, 2018-2022 („Службен весник на РМ“ бр.22/18,224/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.18/20 и 300/20.) https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=8</p>
6.2	Споделување на податоци
	Не е применливо.
7	Доверливост
7.1	Доверливост - политика
	<ol style="list-style-type: none"> Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx). Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf).
7.2	Доверливост - третирање на податоците
	<p>Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) и Политиката за доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf), индивидуалните податоци не се објавуваат.</p> <p>При објавувањето на податоците од ова истражување на агрегирано ниво, не се јавува потреба за дополнително третирање на податоците заради обезбедување статистичка доверливост.</p>

8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување
	Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопштенија, кој се ажурира квартално.
8.2	Пристап до Календарот на објавување
	http://www.stat.gov.mk/Kalendar_nov.aspx
8.3	Кориснички пристап
	Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија “ на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.
9	Фреквенција на дисеминација
	Тримесечна.
10	Достапност и јасност
10.1	Соопштенија
	Не е применливо.
10.2	Публикации
	Месечен статистички извештај Статистички годишник, 2022 Регионите во Република Северна Македонија, 2022
10.3	Онлајн база на податоци
	База на податоци МАКСтат - Туризам и угостителство http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef
10.4	Пристап до микроподатоци
	Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели“. (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22).

10.5	Друго
По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби.	
10.6	Документација за методологијата
Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на Државниот завод за статистика. http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=69&rbrObl=25	
10.7	Документација за квалитетот
11	Управување со квалитет
11.1	Обезбедување на квалитетот
<p>Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=2) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (<i>ESS Quality Assurance Framework--</i> https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf).</p> <p>Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx).</p>	
11.2	Оценка на квалитетот
<p>Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM).</p> <p>Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците.</p>	
12	Релевантност
12.1	Потреби на корисниците
<p>Податоците се користат од страна на повеќе корисници како што се Владата и владините институции, банки, приватни компании, универзитети, Евростат. Податоците служат за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • следење и анализирање на состојбите и движењата во областа на туризмот и угостителството во земјата; • носење одлуки за реализација на политиките во областа на туризмот и угостителството. • во пресметка на БДП 	
12.2	Задоволство на корисниците
Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за мерење на задоволството на	

корисниците https://www.stat.gov.mk/pdf/Anketa2019.pdf	
12.3	Комплетност
Сите нивоа на агрегација за прометот, вкупно и по видови на услуги, промет по видови и категории на објекти и вработените се пресметуваат и објавуваат на национално ниво. Комплетност на податоците на национално ниво = 100%.	
13	Точност и веродостојност
13.1	Севкупна точност
Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците.	
13.2	Примерочни грешки
Не е применливо, статистичкото истражувањето е со целосен опфат.	
13.3	Непримерочни грешки
<p>Грешки при опфат: Целосен опфат (80%). Давателите на податоци навреме се потсетуваат за исполнување на својата обврска.</p> <p>Грешки при обработката: Во апликацијата за обработка се имплементирани правила за контроли и пресметки на излезните податоци.</p> <p>Грешки при неодговор: Не се врши импутација со податокот од претходниот период.</p>	
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
T+75	
14.2	Точност
Податоците се објавуваат на денот, што е утврдено (најавено) во Календарот за навременост.	
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво, на ниво на региони и ниво на општини односно податоците се споредливи на НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија), НТЕС 3 (региони) и НТЕС 4 општини.	
15.2	Временска споредливост
Од првото тримесечје 1972 година, временска серија на тромесечни и годишни податоци за промет, вработени и број на седишта. Бројот на референтни периоди во временската серија е -200.	
15.3	Меѓудоменска кохерентност

Не е испитана меѓудоменската кохерентност.	
15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.	
16	Трошок и оптовареност
Прибирање на податоците е со прашалник, вкупно 5000 прашалници на годишно ниво. Просечното време за пополнување на прашалникот се движи помеѓу 30 и 120 минути.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Ревизијата на податоците се прави во согласност со Политиката за ревизија на ДЗС: (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=25).	
17.2	Практика за ревизија на податоците
Не е применливо, нема ревизија на податоците во ова СИ.	
18	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
Извор на податоци: Статистичко истражување за угостителството. Податоците за угостителството се прибираат според извештаен метод преку редовните тримесечни извештаи од извештајните единици чија основна дејност е угостителството и од други деловни субјекти кои во својот состав имаат единици што вршат угостителски услуги.	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Тримесечна.	
18.3	Прибирање на податоците
Податоците се прибираат со статистичкиот прашалник: Тримесечен извештај за угостителството УГ.11. Податоците се прибираат со самополнување. Деловните субјекти ги пополнуваат прашалниците за прометот, вкупно и по видови на услуги, и вработените во претходното тримесечие и ги доставуваат до РОС до 17 тековниот месец. Исто така, прибирањето се врши и преку електронска пошта (пополнетите обрасци се доставуваат и преку е-пошта) и преку факс.	
18.4	Проверка на податоците
Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. За отстапувањата се контактираат извештајните единици. Проверка се врши и на готовите резултати пред нивното објавување.	

18.5	Компилирање податоци
<p>Прибирањето на податоците се врши преку регионалните одделенија. Пристигнатите податоци од деловните субјекти се контролираат и по евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, преку апликација со вградени онлајн-контроли. После внесот, повторно се врши контрола, при што се споредуваат вредностите со претходното тромесечие и се проверува логичноста и точноста на податоците.</p>	
18.6	Прилагодување
<p>Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.</p>	
19	Коментар
<p>Нема коментар.</p>	
A.1	Анекси